

Do?umda Verilen Destekleyici Bak?ma ?li?kin Kad?n?n Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Do?umda Verilen Destekleyici Bak?ma ?li?kin Kad?n?n Alg?s? Ölçe?i*.
Turkish Psychological Scales. Retrieved from
<https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20138>

Özet

Do?umda Verilen Destekleyici Bak?ma ?li?kin Kad?n?n Alg?s? Ölçe?i (DVDB?KKAÖ), kad?nlar?n do?um sürecinde kendilerine sunulan destekleyici bak?m? nas?l alg?lad?klar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmif 33 maddelik bir psikometrik araçtır. Ölçek, yüksek düzeyde iç tutarlılık ve yapısal geçerlik göstermektedir. Üç ana alt boyuttan oluşmaktadır: kad?nlar?n rahat hissetmesini sağlayan davran?şlar, bilgilendirici davran?şlar ve rahatsız edici davran?şlar. Ölçek, do?um hizmetlerinin kalitesini ve anne memnuniyetini de?erlendirmede önemli bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Do?um, Destekleyici Bak?m, Alg? Ölçe?i, Anne Sa?lığı, Faktör Analizi, Güvenirlik, Elif Uluda?.

Yazarlar

Elif Uluda?

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, do?um yapan kad?nlar?n do?um eylemi sırasında sa?lık personeli veya di?er destekçiler tarafından sa?lanan destekleyici bak?m hizmetlerini ne ölçüde algıladıklarını ve bu algının niteliğini belirlemektir. Ölçek, destekleyici bak?mın farklı yönlerini (fiziksel, duygusal ve bilgilendirici) kapsayarak, do?um deneyiminin psikolojik boyutunu anlamaya yardımcı olur.

Ölçek, sa?lık profesyonellerine, do?um sırasında verilen bak?mın hangi alanların kad?nlar tarafından olumlu (destekleyici) veya olumsuz (rahatsız edici) olarak algılandığına dair somut veriler sağlayarak hedefler. Bu sayede, do?umhane hizmetlerinin kalitesinin artırılmasına yönelik kanıta dayalı iyileştirmeler yapılabilir.

Yapı

Do?umda Verilen Destekleyici Bak?ma ?li?kin Kad?n?n Alg?s? Ölçe?i, 33 maddeden oluşmakta olup, kad?nlar?n do?um deneyimi sırasındaki algılarını ölçen üç temel faktör veya alt boyut içermektedir. Bu faktörler, destekleyici bak?mın farklı bileşenlerini temsil etmektedir.

Ölçe?in alt boyutları şunlardır:

Birinci Alt Boyut: Kad?nlar?n rahat hissetmesini sağlayan davran?şlar (Fiziksel ve duygusal rahatlık sağlayan eylemleri kapsar).

İkinci Alt Boyut: Kad?nlar? bilgilendirici davran?şlar (Do?um süreci, prosedürler ve tıbbi durum

hakk?nda ?effaf ve yeterli bilgi verme eylemlerini kapsar).

Üçüncü Alt Boyut: Kad?nlar? rahats?z edici davran??lar (Do?um deneyimini olumsuz etkileyen, stres veya rahats?zlık yaratan eylemleri kapsar).

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerlik çal??malar? hem Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak gerçekleştirilmi?tir. AFA sonucunda, kuramsal beklentilere uygun olarak üç faktörlü bir yap? belirlenmi?tir.

Do?rulay?c? Faktör Analizi, ölçe?in yap?sal modelinin verilerle yüksek düzeyde uyumlu oldu?unu göstermi?tir. Model uyum göstergeleri ?unlard?r: χ^2 : 1308.49, df: 492, YHOK (RMSEA): 0.068, ?U? (GFI): 0.82, KU? (CFI): 0.97, NNU? (NNFI/TLI): 0.97 ve NU? (NFI): 0.95. ?U? (GFI) de?eri 0.90'ın alt?nda kalmas?na ra?men, di?er uyum indekslerinin (özellikle CFI, TLI ve NFI) 0.95 ve üzerinde olmas?, modelin iyi bir uyuma sahip oldu?unu ve üç alt faktörlü yap?y? do?rulad???n? göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik düzeyi, Cronbach Alfa katsay?s? kullan?larak de?erlendirilmi?tir. Elde edilen bulgular, ölçe?in genel olarak örneklem grubu için çok iyi düzeyde bir iç tutarlılık sergiledi?ini kan?tlam???r.

Ölçe?in tamam? için hesaplanan Cronbach Alfa katsay?s? ($\alpha=0.94$) olarak saptanm???r. Alt boyutlar için iç tutarlılık de?erleri ise yüksek derecede kabul edilebilir düzeyde bulunmu?tur ($\alpha=0.92$ ile 0.87 aras?nda de?ilmektedir). Bu yüksek katsay?lar, ölçe?in tutarlı ve güvenilir ölçümler sa?lad???n? göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini incelemek amac?yla gerçekleştirilen Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA), 33 maddenin üç temel faktör alt?nda topland???n? ortaya koymu?tur. Bu üç faktör, kad?nlar?n do?umda algılad??? destekleyici bak?m?n farklı boyutlar?n? temsil etmektedir.

Her bir faktör alt?ndaki madde yük de?erleri 0.38 ile 0.76 aras?nda de?ilmektedir, bu da maddelerin ilgili faktöre yeterli düzeyde katkı sa?lad???n? i?aret etmektedir. Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) sonuçlar?, modelin teorik yap?y? destekledi?ini ve uyum göstergelerinin (özellikle CFI, NFI ve NNU?) kabul edilebilir s?nırlar?n çok üzerinde oldu?unu göstermi?tir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek Geli?tirme Çal??mas?)

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme ölçe?i format?nda olup, orijinal kaynakta spesifik derecelendirme bilgisi ('-') olarak belirtilmi?tir. Tipik olarak 5'li veya 7'li Likert format? kullan?l?r.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Do?um yapan kad?nlar.

Ya? Grubu: Yeti?kin (Do?urganl?k ça??ndaki kad?nlar).

Popülasyon Detaylar?: Do?um hizmeti alan kad?nlar; genellikle do?um sonras? dönemde alg?lar?n? de?erlendirmek üzere uygulan?r.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) ölçe?i. Psikometrik özellikleri yüksek lisans tezi kapsam?nda incelenmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Do?um Deneyimi, Alg?, Destekleyici Bak?m, Psikometri, Ölçek Geli?tirme, Cronbach Alfa, Do?rulay?c? Faktör Analizi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Dokuz Eylül Üniversitesi, Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, ?zmir (2013 tezi ba?lam?nda).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2013

?zinler ve Ücret: Ölçek, yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilm?tir ve akademik amaçl? kullan?mlarda yazar?n izni gerekebilir. Ticari kullan?m veya geni? ölçekli uygulamalar için yazarla ileti?ime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

Uludağ, E. (2013). Doğumda verilen destekleyici bakıma ilişkin kadınların algısı ölçeği (Yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden edinilmiştir.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: dogumda-verilen-destekleyici-bakima-iliskin-kadinin-algisi-olcegi-toad.pdf

Doğumda Verilen Destekleyici Bakıma İlişkin Kadınların Algısı Ölçeği

Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal 33 maddesi kaynak içerikte sağlanmamıştır. Ancak, ölçeğin yapısal bileşenleri ve alt boyutları aşağıda özetlenmiştir.

Ölçek, kadınların doğum sırasında aldıkları **destekleyici bakım** üç ana boyutta değerlendirilen toplam 33 maddeden oluşmaktadır:

Kadınların rahat hissetmesini sağlayan davranışlar (Konfor ve duygusal destek sağlayan maddeler).

Kadınları bilgilendirici davranışlar (Eğitim ve süreç hakkında bilgi verme ile ilgili maddeler).

Kadınları rahatsız edici davranışlar (Olumsuz etkileşimi ve memnuniyetsizliği ölçen maddeler).